

Boekverslag Scholieren.com

Het psalmenoproer door Maarten 't Hart

Nienke van Dijk

1a, standaardtitelbeschrijving

Maarten 't Hart, het psalmenoproer.
Amsterdam, 20061, 20061, 283 blz.

1b, genre

Historische roman

2, idee + verwachtingen

Het leek mij leuk om het jeugdliteratuur boek van Simone van de Vlucht, Guillotine, te vergelijken met een volwassen literatuur boek. Omdat dit boek evenals Guillotine een historisch verhaal is over een opstand, was dit boek volgens meneer Brandt geschikt voor de vergelijking.

Win een weekend Breda met 3 vrienden en...

ontdek de leukste studentenstad van het zuiden!

KLIK HIER →

OPEN DAG 7 november a.s.

Aangeboden door: **NHTV** internationaal hoger onderwijs Breda

een weekend Breda met 3 vrienden en...
Ontdek de leukste stad van het zuiden!
Aangeboden door: NHTV Internationaal hoger onderwijs Breda
OPEN DAG 7 november a.s.

scholieren
.com

Ik heb nog nooit eerder een boek van Maarten 't Hart gelezen, dus ik had geen idee wat ik me er bij voor moest stellen. Ik had dus ook niet echt een verwachting, ik was gewoon benieuwd en ik ben het gaan lezen voor de vergelijking.

3, samenvatting

Roemer Stoombreker woont in Maassluis, een door en door kerkelijk dorpje. Hij huwt, tegen zijn zin in, met de dikke Diderica Croockewerff. Terwijl Roemer bij haar geen kinderen kan verwekken heeft één slippertje met Anna, een vrouw die hij al jaren bemint, een buitenechtelijk kind tot gevolg: Gilles Heldenwier.

Het magistraat in Maassluis besluit in 1775 over te gaan op de zogenaamde korte zingtrant, maar daar waren de meeste vissers het hartgrondig mee oneens. Een menigte woestelingen ging plunderend het dorp door, waarbij vooral de aanzienlijken het moesten ontgelden. Gilles Heldenwier is samen met zijn vrienden de opstoker van het psalmenoproer en hij keert zijn woede vooral tegen Roemer. Uiteindelijk werd besloten weer terug te keren naar de oude toon. De "toonmuiters" hadden gewonnen. Om de orde te herstellen moest de baljuw van Delft er aan te pas komen en de grootste oproerkraaiers, onder andere Gilles, werden verbannen.

Als Gilles na 11 jaar, in plaats van 12 jaar, terug komt wordt hij gelijk opgesloten om het andere jaar ook nog uit te zitten. Roemer bezit de sleutel van de gevangenis en bevrijdt Gilles, maar deze heeft nog steeds veel haat en slaat hem bewusteloos. Jaren later, als Roemer voor een audiëntie naar keizer Napoleon moet, ziet hij Gilles nog 1 maal, maar nog steeds met diezelfde haat in zijn ogen.

4a, schrijfstijl

De schrijver gebruikt een relatief ouderwets taalgebruik, omdat hij in deze historische roman de taal van zijn bronnen herkenbaar wil laten zijn. Diverse bronnen worden direct in het 18e-eeuwse Hollands weergegeven, maar ook de talrijke verouderde termen uit de scheepvaart en de visserij zijn bij veel mensen niet bekend.

Woorden zoals "beschaarders, een darink delven, loenen, schalbakharing, replement, een assumante hoest, bisbilles, composibel verklaren, in een gâchis zitten, koggels, kruinig gekleed gaan, een omtoor" en ander ietwat raadselachtig vocabulaire worden zonder aarzeling gebruikt.

Een voorbeeld van deze stijl is reeds te vinden op blz. 9/10:

“Eerder die week had meester Spanjaard op school uit de krant voorgelezen: “Vermits het toekomende vrijdag een eeuw geleden zal zijn, dat de Grootte Kerk alhier volbouwd en de eerste predikatie in denzelve gedaan, zo zal ter gedachtenisse van dien morgens door den predikant Hoffman gepredikt , en vervolgens het jubelfeest met allerhande muzikale instrumenten door voorname meesters gevierd worden. Gedurende de kerkdienst zijn striktelijk verboden allerlei handwerk en nering, mitsgaders het tappen, kaatsen , balslaan en dergelijke exercitien, opdat de dankdag door geen onbehoorlijkheid geturbeerd moge worden.”

Blz 211:

“Daarom verzocht de Ambachtsvrouw ootmoedig dat wij vanuit onze soevereine macht en autoriteit, omdat er ‘periculum in mora’ was, zo spoedig mogelijk een Akte van Amnestie zouden doen uitgaan, waarin wij zouden ordonneren dat al hetgeen ter zake vermeld, vergeten en vergeven zal zijn en blijven, met een verbod aan de justitie daar zowel nu als later tegen iemand enig onderzoek te doen, en met een hoog bevel dat niemand zicht voortaan aan soortelijke zaken schuldig zal maken.”

4b, inhoud

Het aspect tijd is in deze historische roman uiteraard erg belangrijk. Het hele verhaal, de schrijfstijl, de gedachten van de mensen en de gebeurtenissen komen voort uit het feit dat het zich in de 18e eeuw afspeelt, nl. van 9 oktober 1739 tot aan het najaar van 1811.

Ook het aspect ruimte is belangrijk, het verhaal speelt zich af in het oude vissersdorpje Maassluis. Dit is in het hele verhaal van belang: je wordt op de hoogte gebracht van de visvangst, er worden vistermen gebruikt, er wordt beschreven hoe de arme vissers het hebben, enz..

5a, eindoordeel

|-----XXXX-----|

Triviaalliteratuur Literatuur

Ik heb na verschillende boekverslagen mezelf wel eens afgevraagd: “Wat zou ik dan wel echte literatuur vinden?” Dit boek geeft me er een redelijk antwoord op. Door de ouderwetse schrijfstijl was het boek lastiger te lezen dan andere boeken, maar het zorgt er wel voor dat je helemaal in het verhaal betrokken raakt, en je ook even in die tijd leeft. Ook is dit boek echt uniek, het is geen cliché verhaal. (structurele argumenten)

Een voorbeeld van het betrokken raken in het verhaal: Roemer zat in een

vergadering maar dwaalde met zijn gedachten af, als lezer dwaal je dan helemaal mee af, en opeens schrik je wakker, omdat er iets aan Roemer gevraagd wordt. Dit vind ik echt knap gedaan van de schrijver, en een kenmerk van literatuur. Ook vind ik dit een waardevol verhaal, het voegt iets toe aan je kennis. Het is geen boek waarvan je denkt: "Wat heb ik hieraan?" (esthetisch argument)

5b, terugkoppeling aan 2

Ik begon dit boek te lezen, eigenlijk zonder verwachtingen, maar het viel me zeker niet tegen! Ik vond het een leuk boek om te lezen en ik kwam geen taaie stukken tegen, waar je moeilijk doorheen komt.

6, bronnenlijst

1. Het psalmenoproer – Maarten 't Hart
2. Reformatorisch dagblad, woensdag 27 september 2006, pagina 18
3.
http://www.trouw.nl/deverdieping/dossiers/article483200.ece/Taal_Het_psalmenoproer
4. aantekeningen uit de les
5. Literama Modern
6. Werkwijzer voor het maken van een leesverslag